

Västerviks kommun
vasterviks.kommun@vastervik.se

2019-11-04
1 (19)
Dnr-SI 2019:5757

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Västerviks gymnasium Ro1 i Västervik kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Västerviks gymnasium Ro 1 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Västerviks gymnasium Ro 1 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolenhetens utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn behöver göra en bredare uppföljning av skolenhetens kunskapsresultat och tillsammans med personalen analysera dessa.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolenheten arbetar i hög utsträckning med att skapa och vidmakthålla en utbildning som präglas av trygghet och studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn i ökad utsträckning behöver följa upp och analysera lärarnas bedömning och betygssättning för att säkerställa likvärdigheten.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 8 maj 2020 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till

skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till,

Skolinspektionen, **box 330, 581 03 Linköping**. Hänvisa till Skolinspektionens

diarienummer för granskningen (dnr– SI 2019:5757) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolenhetens utveckling, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens samlade bedömning är att rektorn har skapat förutsättningar för lärare att samverka och att det sker ett lärande i kollegiet. Vid skolenheten bedrivs därutöver ett jämställdhets- och värdegrundsarbete men rektorn behöver i högre grad leda och följa upp detta arbete. Rektorn uppföljning av skolenhetens kunskapsresultat är vidare begränsad. Rektorn behöver göra en bredare uppföljning av skolenhetens kunskapsresultat för att få en grund för beslut om utvecklingsåtgärder. I detta arbete behöver även personalens delaktighet öka.

Ledning och organisation

Rektorn har skapat förutsättningar för lärare att samverka med varandra på flera olika sätt och rektorn ser till att obehöriga lärare ges en planerad introduktion. Rektorn ser även till att det sker ett lärande i kollegiet. Av inskickat material och intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärarna framgår att lärarna regelbundet träffas på olika sätt och i olika konstellationer. Samverkan sker i arbetslag där lärare som undervisar elever på ett visst program träffas för att bland annat kontinuerligt följa upp enskilda elevers studiesituation för att se om insatser behöver göras för de elever som riskerar att inte nå målen. Samverkan sker även i ämneslagsmöten där lärare som undervisar i samma ämne träffas med fokus att diskutera bedömningar och pedagogisk utveckling inom ämnet. Arbetslagen träffas varannan vecka och de leds av programansvarig lärare. Rektorn träffar varje vecka de programansvariga för att diskutera aktuella frågor, delge vad som ska tas upp på arbetslagsmöten och för att få information om vad om framkommit på de arbetslagsmöten som rektorn inte kunnat närvara vid. Ämneslagsmöten är nya för läsåret och där är rektorns instruktion att lärarna framför allt ska arbeta med sambedömning och likvärdighet, men även utveckling av

undervisningen i respektive ämne. Då ämneslag är nytt för denna termin har de inte utvärderats för att se hur de fungerar för de olika lärarkategorierna. Utöver dessa mötesforum beskriver lärare och rektorn att skolan gemensamt har så kallade "lärgrupper" vilka leds av skolans förstelärare. "Lärgrupperna" arbetar med kollegialt lärande och i grupperna ingår lärare som undervisar i olika ämnen och som kommer från olika program. Föregående läsår arbetade grupperna utifrån en bok som beskrev "framgångsfaktorer för skolor som lyckas". Inför varje träff läste lärarna ett stycke i boken för att vid mötet diskutera detta och välja ut delar som lärarna skulle genomföra i den egna undervisningen för att vid nästa möte utvärdera och diskutera fram nya delar att prova i undervisningen. Nuvarande läsår ska man i "lärgrupperna" arbeta med Skolverkets utbildning "Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt". Beslutet att "lärgrupperna" ska arbeta med detta område har inte fattats av rektorn utan det har beslutats av Barn- och utbildningsnämnden enligt rektorn. Lärare, rektorn och elevhälsan beskriver att utöver dessa mötesforum har skolan arbetsplatsträffar, kompetensutvecklingsdagar samt elevhälsomöten kontinuerligt under läsåret. Gällande stöd till nya eller obehöriga lärare beskriver rektorn att en mentor utses till dessa lärare som ska fungera som ett stöd i såväl planering av undervisning som bedömning och betygssättning. Normalt görs initialt en plan för introduktionen men i mindre arbetslag med få lärare, som på rektorns program, görs ingen plan utan arbetslagets lärare har ett gemensamt uppdrag att stödja den nya eller obehöriga läraren.

Jämställdhets- och värdegrundsarbetet

Vid skolenheten bedrivs ett jämställdhets- och värdegrundsarbete, men det är i viss mån upp till respektive lärare att avgöra hur hen ska arbeta med dessa uppdrag i undervisningen. Rektorn behöver därmed i högre grad leda och följa upp detta arbete. I intervjun med rektorn beskriver han att han har en tydlig bild av lärarnas arbete med de två första kapitlen i läroplanen. Rektorn hänvisar till att skolan gemensamt har en plan mot kränkande behandling som alla lärare regelbundet tar upp med eleverna på mentorstid. Enligt rektorn pratar lärarna genusfrågor på mentorstiden, men rektorn säger samtidigt att detta inte är något han stämmer av med lärarna. Lärarna beskriver att det upp till var och en att arbeta med frågor kring jämställdhet i sina kurser på det sätt läraren finner bäst. Lärarna efterfrågar dock ett gemensamt arbete kring jämställdhet så att de kan diskutera olika perspektiv på detta och hur det naturligt kan komma in på fler sätt i undervisningen. Gällande värdegrundsfrågor beskriver elevhälsans personal att det finns ett skolgemensamt koncept med undervisning utifrån etik och moral som genomförs av lärare och elevhälsan under inledningen av år 1. Därefter är upp till varje lärare att på egen hand arbeta med värdegrundsfrågor. Samtliga intervjuade beskriver även att det finns gemensamma regler som gäller för

hela skolan men att de sällan diskuteras och att eleverna inte varit delaktiga i arbetet med att ta fram dessa. I Skolinspektionens enkät för pedagogisk personal från höstterminen 2018 ligger personalens svar på frågor kring "Grundläggande värden i undervisningen" och "Grundläggande värden på skolan" bland de 10 procent med lägst värde som ingick i enkätomgången. Detta resultat kan enligt Skolinspektionen vara en indikation på att lärarna upplever att ett tydligt skolgemensamt arbete kring värdegrund saknas. Eleverna beskriver att det varierar mellan lärarna i vilken omfattning jämställdhets- och värdegrundsfrågor tas upp under lektionerna. Samtliga intervjuade beskriver dock att det finns en plan mot kränkande behandling på skolenheten som alla känner till där det finns inslag som handlar om värdegrund och jämställdhet. Samtliga intervjuade berättar att rektorn inte har gjort några strukturerade lektionsbesök för att se att värdegrunds- och jämställdhetsuppdraget integreras i undervisningen, men att rektorn har medverkat vid arbetslagmöten där detta uppdrag ibland har diskuterats. Rektorn ställer även frågor till lärarna kring detta i samband med de medarbetarsamtal som genomförs varje termin.

Undervisningens genomförande

Rektorn och lärarna beskriver att rektorns kunskap om undervisningens genomförande kommer från samtal med lärare och elever. Lärarna beskriver även att det finns några frågor på medarbetarsamtalen som handlar om lärarens undervisning. Samtliga intervjuade beskriver också att rektorn gör spontana korta besök i klassrummen. Då stannar rektorn en kortare stund för att fånga en ögonblicksbild av undervisningen. Rektorn har dock inte gjort strukturerade klassrumsbesök där återkoppling givits till läraren om vad rektorn sett på lektionen. Vidare säger rektorn att så länge han inte hör något i samtalen med elever och lärare utgår han från att allt fungerar bra. Lärare och elever beskriver att de i slutet av en kurs gör kursutvärderingar vilka lärarna lägger upp på skolenhetens digitala plattform där de är tillgängliga för rektorn. Rektorn beskriver att han inte tagit del av lärarnas kursutvärderingar eller följt upp om alla lärare gör dessa utvärderingar. När det gäller det kollegiala lärandets avtryck i undervisningen nämner rektorn att lärare inom ramen för arbetet i "lärgrupperna" spridit goda exempel på tydliga lektionsupplägg som nu används av andra lärare. Lärandet inom lärarkollegiet har rektorn diskuterat med de förstelärare som lett respektive "lärgrupp" men rektorn har inte följt upp med de enskilda lärarna hur denna eller hur andra satsningar påverkat undervisningen.

Uppföljning av skolenhetens resultat och beslut om utvecklingsåtgärder

Rektorn leder och styr i viss utsträckning skolenhetens utveckling. Rektorn följer upp och analyserar enstaka kunskapsresultat, men gör ingen bredare uppföljning och

personalen är inte delaktig i uppföljning och analysarbetet. De resultat som rektorn följer upp är andelen elever som når gymnasieexamen inom tre till fem år, genomsnittligt meritvärde och trygghetsresultat från elevenkäter. Detta är de resultat som efterfrågas av huvudmannen. I inskickat material och i intervjun med rektorn framkommer att rektorn har tillgång till en kommungemensam databas där det finns möjlighet att ta fram statistik kring genomströmning, meritpoäng, betyg och resultat på nationella prov. Statistiken kan delas upp på ämnen, kurser, kön och socioekonomiska förutsättningar men rektorn har främst använt databasen till att ta fram de nyckeltal som huvudmannen efterfrågar. När det gäller jämförelser mellan kurser, lärare och program på den egna skolenheten görs detta inte. Vidare säger rektorn att de hittills inte undersökt om det finns skillnader mellan mäns och kvinnors resultat gällande slutbetyg och resultat på nationella prov, men att rektorn tror att sådana skillnader kan finnas. Lärarna och elevhälsan är endast delaktiga i uppföljning och analys av trygghetsvärden som kommer från de elev- och lärarenkäter som görs. På arbetslagsmöten görs kontinuerliga uppföljningar gällande elever som riskerar att inte nå kunskapskraven i enskilda ämnen för att se om insatser kring eleven behöver göras. Lärarna och elevhälsan är dock inte delaktiga i någon uppföljning eller analys av kunskapsresultat på skolenhetsnivå.

Rektorn och lärarna beskriver i intervjuer att det finns möjlighet att diskutera frågor om olika resursbehov på arbetslagsmöten och att programansvarig kan ta med det som framkommer där till de veckovisa mötena mellan programansvarig och rektor. Vad gäller andra pedagogiska resurser, såsom elevassistenter, är dessa organiserade gemensamt för Västerviks gymnasium inom en annan skolenhet under ledning av en annan rektor. Detta gör enligt de intervjuade att det är svårare att tillgodose behov som dyker upp under pågående läsår. Befintliga resurser blir då låsta i olika uppdrag redan vid terminsstart vilket minskar flexibiliteten. Gällande rektorsområdets prioriterade mål framgår att de till största del är gemensamma mål för hela gymnasieskolan som tagits fram av huvudmannen och att de inte grundar sig på analyser gjorda av rektorn och lärarna eller är specifikt kopplade till rektorsområde 1. Det prioriterade mål som är specifikt för skolenheten handlar om utveckling och säkerställande av platser till elevernas arbetsplatsförlagda lärande.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn behöver göra en bredare uppföljning av skolenhetens kunskapsresultat och tillsammans med personalen analysera dessa.

Skolinspektionen bedömer att rektorn i sitt systematiska kvalitetsarbete behöver följa upp fler resultat och analysera dessa för att skaffa sig en bild av skolenhetens behov och styrkor. Granskningen visar att rektorn endast följer upp ett fåtal parametrar kring kunskapsresultat vilket gör att rektorns analys och bedömning av utvecklingsbehov grundar sig på otillräcklig information. Granskningen visar också att lärarna i låg grad är delaktiga i uppföljning och analys av kunskapsresultat på skolenhetsnivå.

Av 4 kap. 3-6 §§ skollagen framgår att rektorn ska ansvara för att en systematisk och kontinuerlig planering, uppföljning och utveckling av utbildningen i förhållande till de nationella målen genomförs under medverkan av personal och elever, samt att inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen och att det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Enligt Lgy 11, avsnitt 2.6 ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98, S. 30-34) med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet, framgår att det är viktigt att rektorn följer upp och analyserar resultat skillnader mellan program, klasser och kurser. Vidare bör rektorn identifiera utvecklingsområden tillsammans med personalen för att rektorn därefter ska fatta beslut om vilka insatser som ska göras.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn utvecklar skolenhetens kvalitetsarbete genom att mer systematiskt följa upp och analysera skolenhetens resultat. Bland annat bör rektorn väga in flera parametrar när han följer upp elevernas kunskapsresultat som exempelvis eventuella skillnader mellan män och kvinnors resultat, elevernas arbetsplatsförlagda lärande (APL), betygsresultat i varje ämne/kurs och resultat på nationella prov. I analys- och utvecklingsarbetet bör rektorn göra lärarkollegiet delaktigt, exempelvis genom att ta hjälp av lärarna och låta dem göra analyser av kunskapsresultaten. Rektorn har redan skapat strukturer och forum där lärarna regelbundet träffas vilka med fördel kan användas till detta.

Vidare bör rektorn följa upp undervisningens kvalitet och genomförande, för att öka rektorns beslutsunderlag gällande nya utvecklingsområden samt vid uppföljningen av genomförda insatser. Av granskningen framkommer att lärarna gör kontinuerliga utvärderingar av undervisningen och dessa rekommenderas rektorn att ta del av. De analyser som görs av lärarna och arbetslagen kan rektorn sammanställa och aggregera

till en gemensam analys för hela skolenheten. Skolenhetens kvalitetsarbete behöver innehålla beskrivningar av aktuellt läge, analyser, utvecklingsåtgärder och avstämningsbara mål för att dessa i det kommande arbetet ska kunna följas upp och dess effekter analyseras. I Skolverkets allmänna råd Systematiskt kvalitetsarbete finns beskrivningar som kan vara till hjälp för rektorn i kvalitetsarbetet på skolenheten.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen (2010:2039)

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, Gymnasieskolans uppdrag, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämnen

Lgy 11, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Skolinspektionens samlade bedömning är att undervisningen är strukturerad, målfokuserad innehåller ett aktivt lärarstöd och är varierad. Lärarna arbetar kontinuerligt med att stärka elevernas motivation och självförtroende. Vidare anpassar lärarna innehåll och arbetssätt så att eleverna utmanas. Eleverna ges viss möjlighet att påverka undervisningen och reflektera över sitt eget lärande. Eleverna görs delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen men delaktigheten är i viss mån begränsad.

Undervisningens struktur och genomförande

Undervisningen är strukturerad, målfokuserad, innehåller ett aktivt lärarstöd och är i de flesta ämnen varierad. Av lärarintervjuer och lektionsobservationer framgår att aktiviteter på lektionerna är planerade utifrån syfte, centralt innehåll och kunskapskrav. Eleverna beskriver att lärarna i början av varje kurs presenterar kursmål och bedömningskriterier samt regelbundet återkommer till dem under kursernas gång. Undervisningen genomförs så att det är tydligt för eleverna vad och varför de ska lära sig och vilket syftet är med olika undervisningsaktiviteter. I framför allt yrkesämnen kopplar lärarna kunskapsområden till framtida yrkesutövning, men även i övriga ämnen förklarar lärarna vilken nytta eleverna har av kunskaperna i framtiden.

Lärarna klargör också vilka kunskaper eleverna förväntas utveckla under det arbetsplatsförlagda lärandet. Ansvarig lärare för det arbetsplatsförlagda lärandet skickar ut information till arbetsplatserna om vad eleverna ska lära sig och vilka moment eleverna ska utföra under sin APL. Vidare framgår av lektionsobservationer samt intervjuer med lärare och elever att undervisningen på skolenheten i de flesta fall består av olika typer av uppgifter och aktiviteter för att göra undervisningen varierad, men att det också finns någon kurs där eleverna anser att undervisningen inte är varierad. Av lektionsobservationerna framgår vidare att eleverna får ett aktivt lärarstöd och positiv återkoppling från lärarna i samtal kring uppgifter. Enligt eleverna kan det dock variera mellan olika lärare i vilken utsträckning de förklarar så att eleverna förstår och hur de ger återkoppling till eleverna.

Stimulans och utmaning

Lärarna stimulerar och utmanar eleverna i undervisningen genom variation och anpassade utmaningar. De anpassningar lärarna gör riktas i högre grad till de elever som riskerar att inte nå de kunskapskraven som krävs för att nå målen i olika kurser än till elever som nått långt i sin kunskapsutveckling. Lärarna beskriver att det i praktiska yrkesämnen faller sig naturligt att uppgifterna blir allt mer utmanande ju längre i sin utbildning eleven kommit. Lärarna ger också exempel på uppgifter som kan lösas på olika sätt vilket ger elever, som kan ha kommit olika långt, en utmaning på en nivå som passar eleven. Allt eftersom eleverna klarar uppgifter i praktiska kurser ges de nya uppgifter som är utvecklande och anpassade till var i sin kunskapsutveckling eleven befinner sig. I de teoretiska ämnena beskriver lärare och elever att fokus främst är att alla elever ska klara kunskapskraven, men att för de elever som nått långt i sin kunskapsutveckling finns mer utmanande uppgifter att få. Lärarna arbetar även här med att ge eleverna uppgifter som kan lösas på olika nivå, så att alla elever kan ha samma uppgift men ändå visa sina förmågor på olika nivå. Vidare beskriver lärarna och eleverna att eleverna stimuleras genom att de möter olika undervisningsformer och arbetssätt under en kurs. Lärarna är noga med att eleverna ska prova olika arbetsformer men också att arbetsformer anpassas efter olika elevers behov samtidigt som arbetet ger stimulans och utmaning för den enskilda eleven.

Reflektion och delaktighet

Eleverna ges möjlighet att reflektera över sitt lärande och de görs delaktiga i planering och utvärderingar av undervisningen, men det finns variationer mellan lärarna i hur delaktiga eleverna tillåts vara. Under Skolinspektionens lektionsobservationer gav lärarna vid olika tillfällen eleverna möjlighet att stanna upp och reflektera över sitt lärande i samband med praktiska övningar för att därefter fortsätta arbeta vidare med

samma eller nya uppgifter. Lärarna och eleverna beskriver att eleverna för loggböcker i vissa ämnen där de ska reflektera över sitt lärande efter ett arbetsområde eller genomförd APL. Via loggböckerna kan lärarna ta del av och följa upp den undervisningen som ges av handledarna på arbetsplatsen. Lärarna beskriver också att de ibland låter eleverna göra "kamratbedömningar" av varandras arbeten vilket tränar elevernas förmåga att ge återkoppling men också att reflektera över det egna lärandet. Lärarna beskriver att de använder olika metoder för att göra eleverna delaktiga i planeringen av undervisningen. Lärare, rektor och elever beskriver att lärarna gör kursutvärderingar i samband med att en kurs slutar. Lärarna beskriver att de också följer upp elevernas uppfattning om undervisningen via muntliga samtal. Några lärare använder så kallade "exit tickets" eller "exit notes" där eleverna antingen får svara på någon fråga eller kommentera lektionen och undervisningen för att läraren på så sätt får återkoppling på undervisningen från eleverna. Något program har just infört ett enklare flervalstest som ska genomföras av eleverna veckovis. Testet innehåller frågor från alla programmets yrkesämnen för att på så sätt ge både lärare och elever en bild av hur väl eleverna lärt sig olika nyckelbegrepp. Eleverna är till viss del delaktiga i planeringen av undervisningen, men det finns en variation mellan lärare i vilken utsträckning eleverna kan påverka denna. När det gäller planering av undervisningen förklarar lärarna att de i samtliga kurser gör en grovplanering av ett område och stämmer därefter av den med eleverna som då kan få tycka till om bedömningstider och bedömningsformer. Det finns lärare som tar reda på om eleverna har speciella intresseområden eller är mer intresserade av vissa moment än andra och då låter dessa lärare det påverka deras planering. Andra lärare beskriver att i praktiska ämnen under sista läsåret kan eleverna välja ordning på moment de vill arbeta med och göra tidsplaneringar för att visa att de kommer hinna med alla olika moment. I andra ämnen finns lärare som stannar vid att låta eleverna påverka redovisningsformer och tidpunkter för dessa. Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att låta lärarna diskutera både hur elevutvärderingar under pågående kurs ska genomföras samt hur eleverna görs delaktiga i undervisningens planering. Detta kan ingå som en punkt i något av de mötesforum som finns på skolenheten för att på så sätt sprida goda exempel.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolenheten arbetar i hög utsträckning med att skapa och vidmakthålla en utbildning som präglas av trygghet och studiero.

Skolinspektionens samlade bedömning är att det finns ett samlat arbete på skolenheten för att skapa och bibehålla studiero. Det pågår också ett främjande och förebyggande arbete för en trygg skolmiljö.

Studiero

Det finns ett samlat arbete på skolenheten för att skapa och bibehålla studiero. Samtliga intervjuade uppger att studieron är god på lektionerna. Det framkommer visserligen av intervjuer med elever exempel på att det finns viss variation gällande studiero i olika ämnen, men att det är naturliga variationer beroende på arbetsform eller uppgift och att lärarna kan skapa studiero när det behövs. Lärarna ger exempel på att stöd i form av elevassistent har givit effekt på studieron i en grupp. På samtliga av Skolinspektionen observerade lektioner rådde studiero. Av samtliga intervjuer framgår att skolan gemensamt genomför enkäter där elevernas uppfattning om studiero och trygghet mäts. Resultaten från dessa enkäter visar att det råder studiero inom skolenheten enligt rektorn. Enkätresultaten har rektorn diskuterat och analyserat tillsammans med personalen på arbetsplatsträffar. Lärarna och elevhälsan berättar att det kontinuerligt diskuteras förebyggande arbete kring studiero på arbetsplatsträffar och arbetslagsmöten. På arbetslagsmötena diskuteras enskilda undervisningsgrupper medan det på arbetsplatsträffar sker mer allmänna diskussioner. Enligt lärarna saknas dock ett uttalat skolgemensamt förhållningssätt kring arbetet med studiero, men de beskriver att det finns gemensamma förhållningssätt som kontinuerligt diskuteras inom respektive arbetslag. Arbetslagen träffas veckovis och där tas eventuella problem kring studiero upp och lärarna beslutar i så fall om gemensamma insatser eller förhållningssätt.

Trygghet

Det finns ett främjande och förebyggande arbete för att skapa en trygg skolmiljö där såväl elever som personal och rektorn deltar. Rektorn följer upp och analyserar trygghetsresultat via enkäter. Uppföljningen av trygghetsresultat sker främst med hjälp av elevenkäter där samtliga intervjuade beskriver att skolan regelbundet följer upp elevernas uppfattning av trygghet och studiero. Detta görs varje termin och enligt rektorn visar enkäterna att skolenhetens elever är trygga och nöjda med sin skolgång. Rektorn sammanställer resultat och resultaten diskuteras och analyseras tillsammans med lärarna på arbetsplatsträffar. Elevhälsan beskriver att det vid varje läsårsstart genomförs en introduktion som omfattar skolans nya elever där både lärare och elevhälsan är delaktiga. Lärare och elever beskriver ett förebyggande arbete där mentorerna i inledningen på terminen pratar om skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling samt att det kontinuerligt diskuteras hur kränkande behandling ska motverkas och hur man ska anmäla om man upplever sig själv eller ser någon annan bli kränkt. Vidare beskriver de intervjuade att det utöver tidigare nämnda enkäter genomförs trygghetsvandringar med skolans elevskyddsombud för att identifiera eventuellt otrygga platser. Inför eleverna APL går ansvarig lärare igenom hur eleverna ska ta kontakt med skolan om de upplever sig otrygga och efter genomförd APL stämmer lärarna av elevernas uppfattning via både samtal och de loggböcker eleverna för under sin APL. Rektorn beskriver att det i skolenhetens plan mot diskriminering och kränkande behandling finns ett särskilt område kring sociala medier och nätetik. Rektorn beskriver också insatser som nyligen gjordes i ett specifikt fall gällande nätkränkning där det skedde ett arbete där skolledning, mentor, elevhälsa, elever och vårdnadshavare alla ingick vilket gjorde att ärende fick en snabb lösning. Samtliga intervjuade uppger att eleverna på skolenheten är trygga.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 25 a § skollagen

8 kap. 2-3 och 3 f §§ gymnasieförordningen

Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens samlade bedömning är att rektorn har skapat forum för lärarna att göra sambedömningar. Rektorn ser även till viss del till att att att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar och sätta likvärdiga betyg. Rektorn analyserar vissa skillnader mellan betyg i olika kurser och program men inte i tillräcklig omfattning och lärarna är inte delaktiga i analyserna.

Lärarna och rektorn berättar att det finns ett pågående utvecklingsarbete gemensamt på hela skolan kring likvärdig bedömning där det avsätts tid för sambedömning av nationella prov. Efter att ett nationellt prov genomförts får lärarna som undervisar i ämnet gemensam tid för sambedömning och rättning av proven, där lärarna inte rättar de egna elevernas prov. I övriga ämnen finns ingen styrning från rektorn för hur sambedömningen ska göras men enligt rektorn finns det möjlighet att använda ämneslagstid för bedömningsdiskussioner. Ämneslagstiden är dock inte styrd av skolledningen vilket gör att det är oklart för lärarna vad den tiden ska användas till i vissa ämnen. Enligt rektor och lärare använder några lärare material från Skolverkets bedömningsportal men flertalet lärare använder inte den möjligheten. I yrkesämnena sker sambedömning kontinuerligt av lärarna som undervisar i samma eller liknande ämnen. Lärarna beskriver att det förs kontinuerliga diskussioner om bedömningar och hur kunskapskrav ska tolkas i det dagliga samarbetet. Inom el- och energiprogrammet finns dessutom ett av en branschorganisation lett samarbete mellan utbildare inom elteknik. Där genomförs träffar varje termin med utbyte mellan lärarna. Vidare finns inom detta samarbete digitala plattformar där lärare på olika skolor i Sverige delar förslag på uppgifter och bedömningar. För övriga program saknas samverkan kring bedömning med andra skolor.

Rektorn följer i sin resultatuppföljning upp andelen elever som når gymnasieexamen inom tre till fem år, meritpoäng och avgångsbetyg (se vidare område 1). Rektorn har dock inte gjort någon analys av dessa resultat ur ett likvärdighetsperspektiv. Rektorn har därmed inte gjort någon analys av om det förekommer skillnader i bedömningar mellan olika ämnen, kurser, program och/eller kön. Det stäms inte av om nationella

provbetyg skiljer sig från kursbetyg, men rektorn beskriver att det är ett arbete som skolenheten just ska påbörja men att det inte gjorts tidigare. Lärarna beskriver att det under nuvarande rektor inte förts gemensamma samtal om skillnader i betyg mellan klasser eller kurser eller betygsfördelning inom kurser i syfte att analysera likvärdigheten i lärarnas betygssättning. Av intervjuer med lärare framgår att de inte deltagit i några gemensamma samtal om likvärdigheten i betygssättningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn i ökad utsträckning behöver följa upp och analysera lärarnas bedömning och betygssättning för att säkerställa likvärdigheten.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver fördjupa sin uppföljning och analys av kunskapsresultat ur ett likvärdighetsperspektiv, bland annat genom att göra ändamålsenliga analyser av resultat på nationella prov i relation till satta kursbetyg. Som framkommer ovan görs inga analyser av eventuella skillnader mellan resultat på nationella prov och de kursbetyg lärarna sätter eller uppföljningar kring eventuella skillnader i betyg och bedömning mellan olika program eller lärare.

Enligt Skolverkets allmänna råd med kommentarer (SKOLFS 2018:247), om betyg och betygssättning (sid 43 ff.), behöver rektorn säkerställa att det finns förutsättningar för att sammanställa betyg och nationella provbetyg som underlag för ändamålsenliga analyser av resultaten. För de kurser som har nationella prov publicerar Skolverket betygs- och provbetygsstatistik på skolenhetsnivå. Sådan statistik ger rektorn förutsättningar att se hur betygen och betygen på de nationella proven på den egna skolenheten förhåller sig till resultaten på jämförbara skolenheter både inom huvudmannens organisation och till riket som helhet. Rektorn bör se till att det finns förutsättningar att fördjupa analysen inom den egna skolenheten, för att kunna följa upp och analysera betygen inom och mellan ämnen och elevgrupper.

Vidare framhålls i Skolverkets allmänna råd att det är viktigt att skolenheten har rutiner för att analysera betyg och nationella provbetyg ur olika perspektiv för att säkerställa att betygen är så rättvisande och likvärdiga som möjligt och att de nationella proven särskilt har beaktats. Om det kommer fram att det finns avvikelser mellan betyg och provbetyg, är det av vikt att rektorn undersöker vad avvikelserna kan bero på och om de är motiverade eller inte. På samma sätt bör rektorn analysera eventuella skillnader i betygsnivå i ämnen som saknar nationella prov för att se om det kan finnas skillnader i bedömning mellan lärare eller program. Vissa avvikelser som

upptäcks i en sådan analys kan naturligtvis vara motiverade. För att avgöra det kan rektorn behöva få mer information från lärarna om orsakerna till avvikelserna. Att göra lärarna delaktiga i uppföljningen och analyser är då en möjlighet att få den informationen.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att utveckla arbetet med att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betygssättning, exempelvis genom att analysera skillnader mellan resultat på nationella prov och betyg. Rektorn kan med fördel ta hjälp av lärarna i detta arbete för att på så sätt få eventuella förklaringar på skillnader från lärarna. I den samlade analysen bör även eventuella köns-, ämnes- och programskillnader såväl inom skolenheten som med jämförbara skolenheter i riket ingå.

På Skolinspektionens vägnar

X Lena Stadler

Signerat av: Lena Stadler

Beslutsfattare

X Hans Granath

Signerat av: Hans Granath

Föredragande

I handläggningen av ärendet har även utredarna Rut Hård af Segerstad och Åsa Rasmussen medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolenheten samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolenhetens styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolenhetens arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolenhetens arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov

och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skoleneheten så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolenheten arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolenheten arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 2 och 3 september 2019. Besöket genomfördes av Hans Granath och Rut Hård af Segerstad.

Västerviks gymnasium rektorsområde 1, med huvudman Västerviks kommun, leds av en rektor. Skolan består av fyra skolenheter där rektorsområde 1 är en skolenhet som omfattar programmen el- och energiprogrammet, hantverksprogrammet med inriktningarna finsnickeri och frisör, bygg- och anläggningsprogrammet samt industritekniska programmet. Vid granskningstillfället fanns 201 elever och 20 lärare i rektorsområdet. Aktuell granskningen omfattar el- och energiprogrammet respektive hantverksprogrammet med inriktningarna finsnickeri och frisör.